

## Konuk Değil Baş Belası • Christine Nöstlinger

Türkçesi: Suzan Geridönmez • Çocuk Kitaplar • Roman • 168 sayfa • Önerilen sınıflar: 5, 6, 7  
İLETİŞİM • SOSYAL İLİŞKİLER • KÜLTÜRLER • KİŞİSEL GELİŞİM • DUYGULAR  
aile • iletişim • kardeşlik • hoşgörü • koleksiyon • yolculuk • arkadaşlık • önyargı • empati • misafirlik • yabancı dil • not sistemi • başarı • farklı kültürler

Pek çok kitabı dünya çocuk edebiyatının klasikleri arasında sayılan, Hans Chirstian Andersen ve Astrid Lindgren Anma (ALMA) gibi büyük ödüllerin sahibi **Christine Nöstlinger**'den gülümseten bir roman. Usta yazar, her şeyin görüldüğü gibi olmayabileceğini, karşılıklı hoşgörü ve anlayışın her kapıyı açabileceğini hatırlatırken, farklı olanı dışlamamak gerektiğini bir kez daha ve mizahla harmanladığı bir kurguyla vurguluyor.

*13 yaşındaki Ewald'ın ailesi, İngilizce'sini ilerletmesi için, bir İngiliz çocuğu evlerinde konuk etmeye karar verir. Ewald'ın bu işe fena halde canı sıkılır. Ancak, onun ve ailesinin canını asıl sıkacak şey yoldadır. Son anda bacağı kırılan konuk çocuk Tom yerine tuhaf ağabeyi Jasper iner uçaktan. Jasper'la yaşamak Ewald ve ailesi için alışılmadık bir deneyim olur. Davranışlarının nedenini öğrenmekse, herkeste tam bir şok yaratacaktır...*

### TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Ewald'ın aile bireyleri kimlerden oluşuyor; bireylerin kişilik özellikleri ne? Ewald en çok hangisiyle çekişiyor; neden? Ablası Bille ile iletişimi için neler söylenebilir?
- 2- Ewald'ın annesinin sık yinelediği, "Çocuklardan teşekkür beklenmemelidir!" ifadesinin gizli mesajı/anlamı nedir? Annesi, Ewald'ı ilgilendiren konularda ona danışmamasını nasıl açıklıyor? Bu anlayış, aile içi ya da nesillerarası iletişimi nasıl etkiler?
- 3- Evde bir yaz arkadaşı olması kötü mü; Ewald, neden Tom'un evlerinde konuk olmasına karşı çıkıyor?
- 4- Ewald'ın ve ablasının karneleri nasıl ödüllendiriliyor? Babası bu ödüllendirmeye karşı olduğunu söylediği halde neden uyguluyor? Sizce bir öğrencinin karnesindeki notların iyi olması ödül gerektirir mi? Derslerinde başarılı olmak her öğrencinin olağan görevi değil mi? Ödül verilecekse bu ödülün türü ne olmalı? Tartışınız.
- 5- Jasper'ın eve ilk geldiği gün yaptıklarının içinde size en ters gelen hangisi? Siz Ewald'ın yerinde olsanız Jasper'ın davranışlarını hoşgörüyle karşılar mıydınız; ne tepki verirdiniz?
- 6- Konukluğunun ilk haftasında Jasper, Ewald'ı ve ebeveynlerini nasıl öfkeliyor? Billi neden Jasper'ı savunuyor? Babanın Jasper'ı zorla banyoya sokup yıkaması sizce doğru bir davranış mı?
- 7- Billi ile Jasper'ın yaklaşması sizce doğal mı, yoksa Bille, Jasper'ı anne babasına karşı çıkmamanın bir aracı olarak mı kullanıyor? Jasper'ın gelişle aile ilişkilerinin hangi nitelikleri iyice açığa çıkıyor?
- 8- Anne babanın Jasper'ın temizlik, düzen, yeme alışkanlıkları ve saygısızca görünen davranışları karşısında takındığı tavırlar Billi'nin düşündüğü gibi sizce de haksızlık mı? Kendinizi onların yerine koyun: Temizlenmeyen, pis bir odada yaşayan, elleriyle yemek yiyen, yüzünüze bakmayan, sizi dinlemeyen biriyle nasıl iletişim kurarsınız ya da iletişim kurmak için hangi yöntemleri denersiniz?
- 9- Jasper'ın yaşam öyküsü aile bireylerini nasıl etkiliyor; ilişkileri ne yönde değişiyor? Bu davranış değişikliğinin nedeni Jasper'e acımaları mı yoksa onu olduğu gibi kabul etmeleri mi? Billi bu konuda annesini neyle suçluyor; haklı mı?
- 10- Jasper'ın da katılımıyla yaptıkları yolculuklarda ailenin eğlendiğini, birbirine yaklaştığını söyleyebilir misiniz? Jasper'ın sürekli Roma'ya uzaklığı sormasının altından ne çıkıyor? Jasper'ı Roma'ya götürmeyi kabul etmesi, babanın karakterinin hangi yönünü ortaya koyuyor?

- 11- Mary neden Jasper'ın yanına gelmesini istemiyor? Sizce Mary'nin davranışı doğru mu? Kendinizi Jasper'ın yerine koyun; bu karar karşısında neler hissedersiniz? Mary başka ne yapabilirdi?
- 12- Jasper'ın Billi ile nişanlanmak istemesinin amacı ne? Anne nasıl oluyor da bu isteğe olumlu bakıyor?
- 13- Taş koleksiyonunun Jasper için anlamı ne? Hangi eşyalar başka çocuklarda aynı amaca hizmet eder? Sizin bu amaçla sahip olduğunuz bir "şey" var mı?

#### YARATICI ETKİNLİKLER...

- **El işi:** Sınıfça taş toplayarak Jasper'ın taş koleksiyonunun benzerini yaratın. Ancak toplanan taşların üzerine boyama ya da yapıştırma tekniklerini kullanarak resimler yapın. Ortaya çıkan bu resimli taş koleksiyonunu okulda herkesin görebileceği bir alanda sergileyin.
- **Örnekleme:** Herkes, sırayla ebeveynlerinin aile içi iletişimde en sık kullandığı deyiimi ya da özlü sözü ve hangi durumlarda söylediğini açıklasın. (Örnek: Merve evde, büyüklerin sözüne karıştığında en çok duyduğu söz: "Söz büyüğün sus küçüğün, değil mi?..") Bakalım ebeveynler arasında hangi ifade daha yaygın ve hangi ifade ortak kullanılıyor?
- **Tartışma:** Annesinin Ewald'ın telefon konuşmalarını dinlemesi gibi, genelde ailelerde bireylerin hak ve özgürlüklerine ters düşen tutum ve davranışları sınıfça listeleyin. Yanlış ya da haksız bulduğunuz bu tutum ve davranışları ya da benzerlerini sizin de yapıp yapmadığınızı tartışın. Aile ilişkileri için farkındalık ve yüzleşme seansı gerçekleştirin.
- **Mektup:** Herkes yaz aylarında ya da yarıyıl tatilinde evinde konuk etmek üzere bir tatil arkadaşı hayal etsin. Hangi ülkeden, kaç yaşında, nasıl biri olacağına karar versin ve bu hayali arkadaşı evine davet etmek üzere kendisini tanıtan, tatilde birlikte yapabileceklerini anlatan bir mektup yazsın. Görsellerin de eklenebileceği bu mektuplar ifade ve biçim olarak yaratıcı ve dikkat çekici olmalı.
- **Yazma:** Öğrenciler, birlikte yolculuk yaptığı ya da birlikte özel zaman geçirdiği bir arkadaşıyla anısını anlatan birer yazı yazsın. Yazılar "Arkadaşlık Anıları" isimli albümde toplansın.
- **Fotoğraf:** Herkes kendisinin ya da bir yakınının yaptığı koleksiyonun fotoğraflarını çekip sınıfta paylaşsın. O koleksiyonun neden tercih edildiğini, nasıl yapıldığını, zorluklarını, bakımını ve yapan için anlamını ve değerini anlatsın. Bu çalışma, koleksiyon yapmayı özendirsin.
- **Karikatür:** Sınıfça roman kahramanlarının karikatürlerini yapın. Ortaya çıkan karikatürleri sınıfta oluşturulacak "Konuk Değil Baş Belası Albümü" panosunda sergileyin.
- **Sunum:** Herkes, sıradışı kişilikte çocukları konu alan bir kitabı tanıtmak üzere sunum hazırlasın. Bakalım hangi kitaplar ortak ilgi odağı olmuş?
- **Araştırma:** Dünyadaki en sıradışı koleksiyonlar neler? Hangi tehlikeli "şeyler" in koleksiyonu yapılıyor? İnsanları bunlara yönelten duygu ne? Sınıfça internetten araştırın.